

Likabehandling på Ängdala

Ängdala Skolors plan mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier samt handlingsplan vid incidenter för förskola, skola och fritidshem läsåret 2019/2020

Ängdala Skolor - främst

Innehåll

1. Inledning	4
1.1 Övergripande mål för Ängdala förskola, skola och fritidshem	4
1.2 Ängdala Skolors vision	4
1.2.1 Vår värdegrund	4
1.3 Relevanta lagar	5
1.4 Definitioner av begrepp	5
2. Utvärdering av åtgärdande arbete i enlighet med föregående läsårs plan	6
2.1 Förskolan	6
2.2 Skolan	7
2.3 Fritidshemmet	9
3. Förskolan	10
3.1 Främjande och förebyggande arbete	10
3.1.1 Inflytande och delaktighet	11
3.1.2 Demokratiska processer och jämställt bemötande	11
3.1.3 Mångkulturell medvetenhet	12
3.2 Åtgärdande arbete	12
3.3 Framtidsvisioner	12
4. Skolan	14
4.1 Främjande och förebyggande arbete	14
4.1.1 Elevhälsoteam	14
4.1.2 Trygghetsteam	15
4.1.3 Fadderverksamhet	16
4.1.4 Trivselråd	16
4.1.5 Ängdala Online	17
4.1.6 Trivselenkät	17
4.1.7 Sociogram	17
4.1.8 Psykosociala kartläggningssamtal åk 7&9	17
4.1.9 Hälsosamtal åk F, 4 och 8	18
4.1.10 Pubertetssamtal åk 6	18
4.1.11 Sex, relations & samlevnadsundervisning åk 4-6	18
4.1.12 Dyslexiambassadörer	18
4.1.13 Tillgängliga lärmiljöer	18
4.1.14 Implementering av anpassningar	19
4.1.15 Undervisningens organisering	19
4.1.16 Elevhälsan besöker arbetslagen	20
4.1.17 Mitterminskonferans	20
4.1.18 Skolregler med konsekvenstrappa	20
4.1.19 Mobilpolicy	20
4.2 Åtgärdande arbete	20
4.3 Framtidsvisioner	21
5. Fritidshemmet	22
5.1 Främjande och förebyggande arbete	22
5.2 Åtgärdande arbete	22
5.3 Framtidsvisioner	23

6. Riktlinjer och rutiner vid incidenter	24
6.1 Handlingsplan vid incidenter mellan elever	24
6.2 Handlingsplan vid incidenter mellan personal/elev samt personal/personal	25
7. Årshjul för implementering av likabehandlingsarbetet	26
8. Klagomålshantering	28
9. Källor	29

1. Inledning

1.1 Övergripande mål för Ängdala förskola, skola och fritidshem

Likabehandlingsarbetet handlar om att Ängdala skolor ska vara en plats där alla arbetar för elevers lika rättigheter och möjligheter samt för en skolmiljö som är fri från diskriminering, trakasserier (inklusive sexuella trakasserier) och kränkande behandling. En trygg skolvardag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Det är, i enlighet med skollagens 6 kapitel 6§, huvudmannen som ansvarar för att det finns ett målinriktat arbete med att förebygga diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

1.2 Ängdala Skolors Vision

Ängdala skolors mål är att vara samtidens och framtidens förskola och skola!

Detta gör vi genom att:

Vi med ett gemensamt förhållningssätt, arbetar tillsammans med eleven i centrum.

Vi erbjuder förstklassig utbildning i inspirerande lärmiljö, där varje individ har möjlighet att utveckla sin fulla potential.

Vi ser till att varje barn utvecklas till en aktiv och engagerad individ med redskap att möta världen.

Vi försäkrar oss om att varje barn känner sig värdefullt, med ett inkluderande synsätt.

1.2.1 Vår värdegrund

Kunskap

Med skickliga medarbetare och målmedvetet arbete ska varje elev ges möjlighet att utveckla ett livslångt lärande, fyllt av glädje och lust.

Med undervisning som vilar på vetenskaplig grund säkerställs utbildningens kvalitet.

Med höga förväntningar skapar vi framgångsrika elever.

Respekt och engagemang

Med engagerande vuxna skapar vi en trygg, stimulerande miljö som kännetecknas av ett öppet och tillåtande klimat.

Möte

Med uppmuntran och bekräftelse i det dagliga mötet stärker vi elevernas självkänsla

Med vuxna som goda förebilder har vi ett hänsynsfullt bemötande mot varandra.

1.3 Relevanta lagar

Diskrimineringslagen och Skollagen kap 6 är de lagar som reglerar förbud mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier samt repressalier gentemot barn/elever.

Den 1 januari 2017 skräptes diskrimineringslagen och lagen säger nu att skolan måste arbeta förebyggande med aktiva åtgärder för att diskriminering inte ska uppstå. De aktiva åtgärderna måste innefatta samtliga sju diskrimineringsgrunder. Skolan måste enligt lag genomföra ett fortlöpande arbete i fyra steg. Det innebär att skolan ska *undersöka* vilka risker för diskriminering det finns i verksamheten och *analysera* orsaker till de risker undersökningen visade för att sedan *åtgärda* genom främjande och förebyggande insatser och slutligen *följa upp* och utvärdera arbetet. Skolan ska också ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier och sexuella trakasserier (Diskrimineringsombudsmannen, 2017).

1.4 Definitioner av begrepp

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering eller trakasserier kränker en persons värdighet.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska, t.ex. slag och knuffar
- Verbala, t.ex. hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala, t.ex. utfrysning och grimaser
- Text- och bildburna, t.ex. genom klotter, brev, sms, mms, fotografier, teckningar, lappar eller sociala medier

Personerna eller personen som utsätter någon annan för en kränkning behöver inte nödvändigtvis ha ont uppsåt eller mena något illa. Det räcker med att den som är utsatt känner ett obehag eller hot. Det är alltså viktigt att poängtera att det är personen som är utsatt som avgör vad som är en kränkning för hen.

Kränkande behandling som hänger samman med någon av de sju diskrimineringsgrunderna som anges i Diskrimineringslagen kallas för *diskriminering*, *trakasserier* eller *sexuella trakasserier*. Diskrimineringsgrunderna är: *kön*, *könsöverskridande identitet eller uttryck*, *etnisk tillhörighet*, *religion eller annan trosuppfattning*, *funktionshinder*, *sexuell läggning* och *ålder*.

Diskriminering: När en person, medvetet eller omedvetet, utsätter en viss grupp eller person för orättvis behandling. Diskriminering förutsätter ett maktövertag hos den som diskriminerar – alltså kan en lärare diskriminera en av sina elever, men inte tvärtom. En elev kan därmed inte heller i juridisk mening diskriminera en annan elev, eftersom de är jämställda. Diskriminering kan vara *direkt* eller *indirekt*. Är den direkt innebär det att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Om det handlar om indirekt diskriminering så behandlas alla lika men i praktiken missgynnas

någon, exempelvis om alla får samma mat i skolan diskrimineras de elever som inte serveras den mat de behöver av till exempel religiösa skäl.

Trakasserier: När det inte finns någon maktobalans mellan de som är inblandade, till exempel om båda eller samtliga är elever på skolan, så klassas handlingen istället som trakasserier. Det handlar således om ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan vara:

- En tjej får hånfulla kommentaren i matsalen att hon kan torka borden för det gör tjejer bäst (trakasserier utifrån *kön*).
- En elev på skolan har ett syskon som har en CP-skada och eleven känner sig sårad och ledsen över att många i skolan använder uttrycket ”jävla CP-barn” (trakasserier utifrån *funktionshinder*).

Sexuella trakasserier: Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Sexuella trakasserier kan vara:

- En tjej på skolan känner sig ledsen och utsatt då en annan elev går och drar i hennes BH-band (sexuella trakasserier utifrån *kön*).

(Diskrimineringsombudsmannen, 2012).

2. Utvärdering av åtgärdande arbete i enlighet med föregående läsårs plan

2.1 Förskolan

En representant för förskolan har varit involverad i omarbetningen av denna plan. De förebyggande och främjande insatserna på förskolan har alla varit aktiva under föregående läsårs och kommer att fortsätta under nuvarande läsårs. För att ytterligare öka medvetenheten hos pedagogerna kommer barnens behov och intresse att finnas med i den pedagogiska planering som upprättas och arbetas efter i start av ett nytt arbetsområde. Även hur vi gör barnen delaktiga i planering, genomförande och utvärdering kommer från och med nu finnas med som en frågeställning i dokumentationen av den pedagogiska planeringen.

Utefter barnens ålder arbetar samtliga avdelningar med att öka barnens medvetenhet om demokratiska processer i den dagliga verksamheten. När pedagogerna planerar, diskuterar och utvärderar är jämställt bemötande en naturlig utgångspunkt som beaktas.

Som utgångspunkt att utveckla den mångkulturella medvetenheten har pedagogerna utgått från de olika modersmål och kopplingar till andra länder som finns i barngrupperna. Under året har alla avdelningar fått tillgång till böcker på olika språk och en vecka med mat från olika länder har genomförts. Under mat-veckan pratade avdelningarna om kulturer

och förhållanden i det aktuella landet. Vidare kopplade pedagogerna samman måltiden med kartor, flaggor och musik från landet.

Arbetet med riskzoner har genomförts och varje avdelning har en pärm med bilder på aktuella riskzoner samt annan viktig information om barnen på avdelningen. Utifrån barnens ålder har pedagogerna diskuterat riskzonerna med hjälp av fotografierna. Vid utevistelse har pedagogerna medvetet rört sig mer vid riskzonerna.

Under läsåret har samtliga avdelningar arbetat med "kompis-böckerna".

Under läsåret har skolkurator informerat och utbildat personal gällande anmälningsskyldighet.

2.2 Skolan

- *Trygghetsteamet*: Trygghetsteamets möten är ett forum för diskussioner om skolans likabehandlingsarbete och trygghet med representanter från skolans alla enheter. Under läsåret har Trygghetsteamet haft möjlighet att informera om diskriminering, kränkande behandling och rutinen kring incidentrapporter för personal på skolan. Trygghetsteamet har även genomfört trygghetsvandringar med några elever från varje årskurs, lett diskussioner och övningar kring skolans värdegrund och likabehandlingsarbete med all personal på förskola/skola/fritidshem. Det har varit svårt under läsåret att hitta en tid där alla representanter kan närvara, vilket är ett utvecklingsområde. En annan utvecklingsmöjlighet är att skapa tydligare former för samverkan och återkoppling mellan Trygghetsteamet och arbetslagen/enheterna. Vidare upplevs det som en brist att Trygghetsteamet inte haft en tydlig struktur och ett aktivt deltagande från representanter har saknats.
- *Fadderverksamhet*: Träffar med fadderverksamhet har genomförts under läsåret. Under träffarna har åldersspannet mellan eleverna F-3 upplevts varit för stort, men personalen ser ändå fördelar med verksamheten. Under nästkommande läsår kommer systemet att se ut som beskrivet i punkt 4.1.3.

Utöver fadderverksamheten har ett samarbete med åk 4 och förskolan genomförts. Elever från åk 4 har läst upp egenskrivna sagor för barnen på förskolan. Pedagogernas bild av detta var att det var positivt för barnen både i åk 4 och på förskolan.

- *Trivselrådet*: Utvärderingen visar att Trivselrådets representanter är en homogen grupp som inte är representativ för skolans elevunderlag. Vår analys i nuläget är att tillsättningsförfarandet kan vara en del i anledningen till gruppens homogenitet. Under rubriken framtidsvisioner (punkt 4.3) diskuterar vi hur vi tänker att vi kan gå tillväga för att få ett mer representativt elevunderlag i Trivselrådet.

Under året har arbetet med med trivselrådet fungerat bra. Ett utvecklingsområde är kontinuerlig närvaro för alla elever som är representanter i åk 4-9.

- *Ängdala online*: Detta arbete fungerar bra och fyller den tänkta funktionen. Arbetet har under detta läsår bedrivits till största del av bibliotekarie Susanne, som har följt den planen som beskrivs i punkt 4.1.5.
- *Trivselenkät*: Vi tycker att det fungerar bra med att låta eleverna fylla i en årlig trivselenkät. Det är ett viktigt verktyg i kartläggningen av elevernas trivsel och trygghet med mera på skolan. Det som kan utvecklas är analysarbetet med resultaten, genom att det till exempel avsätts specifik tid för hela Elevhälsoteamet att sitta ner och analysera resultaten samt diskutera åtgärdande insatser.
- *Psykosociala kartläggningssamtal åk 7 och 9*: Vi har under läsåret utökat samtalen till att förekomma för elever i åk 9, då vår analys av förgående läsår visade på detta. Dessa kartläggningssamtal fyller sitt syfte och är givande både för elever och kurator.
- *Hälsosamtal åk F, 4 och 8*: Dessa samtal har genomförts och fungerar bra. Kommer fortsätta enligt liknande framöver, som en del i skolhälsovårdens obligatoriska insatser.
- *Pubertetssamtal åk 6*: Dessa samtal har genomförts och fungerar bra. Kommer fortsätta enligt liknande framöver, som en del i skolhälsovårdens insatser.
- *Dyslexiambassadörer*: Besök av dyslexiambassadörerna har under läsåret 2018/2019 genomförts i årskurserna 4 och 5. Arbetet fungerar väl och syftet uppnås. Responsen har varit positiv från både elever, personal och vårdnadshavare. Under läsåret 2019/2020 fortsätter arbetet. Under året har en hemsida skapats med information kring arbetet.

Som ett främjande och förebyggande arbete har samtliga klasser F-6 under året fått fasta platser både i klassrummen och i matsalen. Åk 7-9 har fasta platser i klassrummen. Åk 1-6 arbetar pedagogerna aktivt med olika metoder att fördela talutrymmet jämt. Under året har all undervisande personal fått utbildning i Kooperativt lärande som är ett sätt att strukturera samarbete mellan elever i klassrummet och öka sociala sammanhållningen. Tanken med dessa metoder är också att öka elevernas delaktighet och aktivitet i sitt lärande.

För att öka möjligheten till kontakt mellan pedagoger och föräldrar anordnades under vårterminen ämnessamtal för samtliga elever i åk 6-9. Under läsåret har det genom psykosociala kartläggningssamtalen framkommit att rutiner kring mentorssamtalen behövs för elever åk 7-9. Elevhälsoteamet och ledningsgruppen har för avsikt att utarbeta dessa rutiner för mentorssamtalen inför kommande läsår.

Under läsåret har pedagoger, kurator och skolsköterska varit involverade i konflikthantering i samband med raster för åk 2-6. Frågan om organiserad rastverksamhet kommer att diskuteras vidare i ledningsgruppen.

Elevhälsoteamet har under detta läsår bjudit in berörda mentorer i större utsträckning än tidigare läsår, något vi sett som positivt som främjar samarbete. Se punkt 1.4.16.

Vi har under läsåret märkt att vi ytterligare måste påminna om implementeringen av anpassning och dokumentationen av dessa, då vi haft nya medarbetare.

Under läsåret har inte temat identitet genomförts i åk 7-9. I övrigt har samtliga insatser under punkt 4.1.15 varit aktuella i undervisningen.

Arbetet med "Bygg din grupp trygg" har genomförts och fungerat väl i i åk F-6. Arbetet med "10 lektioner om tolerans" i åk 8-9 och "Bygg din grupp trygg" i åk 7 har inte genomförts. Istället arbetade dessa grupper med ett material från Forum för levande historia, som ansågs passa gruppens behov i större utsträckning.

I de årskurser där sociogram har genomförts är upplevelsen att pedagogerna tillsammans med elevhälsoteamet kunnat göra en bättre analys av det sociala samspelet som kunnat användas inför nya klassammansättningar, placering i klassrummen och andra grupptillhörigheter. Information som framkommit från sociogrammen har kunnat användas till att bryta negativa mönster i det sociala samspelet, uppmuntra till nya kamratskaper och få andra elever att bjuda in. Informationen har även varit värdefull för att den personal som är ute på rasten ska kunna förhindra konflikter. Ett utvecklingsområde vi under läsåret identifierat är att medvetandegöra pedagogerna kring sociogrammens syfte och vinst.

Under läsåret har skolsköterska och skolkurator genomfört sex-, relations- och samlevnadsundervisning i åk 6 och efter önskemål från pedagoger även i åk 4 och 5. Information har getts utifrån ålder kring pubertet och vad som händer i kroppen och i åk 4 och 5 har tyngdpunkten legat på relationer. Stor vikt har även lagts vid att eleverna inte ska fastna i normer och givna mönster.

Under läsåret har utbildning för samtliga undervisande pedagoger genomförts gällande alla aktuella funktionsvariationer och vilken lärmiljö samt anpassning dessa kräver. Under utbildningen lades stor vikt vid förhållningssätt, bemötande och relationsskapande. Övrigt arbete som beskrivs under 4.1.13. har genomförts enligt planen med positivt utfall.

Under läsåret har skolkurator informerat och utbildat personal gällande diskriminering, kränkande behandling, rutiner om incidentrapporter och anmälningsskyldighet.

2.3 Fritidshemmet

Det åtgärdande arbetet som pågått under förra läsåret har fungerat bra och gett resultat. Vi har under året delat upp utrymmena mellan de olika avdelningarna för att stärka vuxennärvaron och för att pedagogerna ska få en bättre överblick.

För att få förflyttningen mellan skola och fritids i åk 3 att fungera har pedagogerna följt barnen till fritids, vilket har gett goda resultat för lugnet i gruppen.

Under läsåret har personal på fritids fått information och diskuterat incidentrapporter, konflikthantering och skyldighet att informera vårdnadshavare.

Personalen på fritids har på kompetensutvecklingstid diskuterat bemötande utifrån fall för att skapa samstämmighet i bemötande gentemot barnen.

Under läsåret har skolkurator informerat och utbildat personal gällande diskriminering, kränkande behandling, rutiner om incidentrapporter och anmälningsskyldighet.

3. Förskolan

3.1 Främjande och förebyggande arbete

För att förebygga all form av kränkande behandling arbetar förskolans pedagoger målmedvetet genom:

- att vara goda förebilder genom att t.ex. använda ett vårdat språk, visa ömsesidig respekt för varandra, vägleda barnen i olika situationer samt ta ansvar för förskolans trivsel och ordning.
- att dagligen uppmärksamma och bekräfta varje enskilt barn genom att möta upp varje barn på morgonen och medvetet samtala med varje barn individuellt.
- att ha ett tätt samarbete pedagoger emellan, att ha ett öppet och tillåtande klimat samt att t.ex. arbeta i blandade samarbetsgrupper.
- att kontinuerligt arbeta i smågrupper med barnen och föra diskussioner tillsammans med barnen så att varje barn ges möjlighet att uttrycka sina tankar och idéer.
- att arbeta aktivt med konfliktlösning genom att kontinuerligt använda ”kompisböcker”, ett material utvecklat utifrån barnkonventionen.
- att ge alla elever lika stort inflytande över verksamheten och lika stort utrymme genom att t.ex. bemöta individen utifrån dens förutsättningar. Alla barn fattar gemensamma beslut och vi inreder lokalerna efter barnens intressen så att det uppmuntrar till gemensam lek.
- att ge barnen möjlighet att påverka verksamheten i förskolan genom att lyssna på deras tankar, idéer och önskemål.
- Årligen reflekterar och reviderar vi sammanställning av kritiska platser i vår inne och utemiljö. Dessa platser finns dokumenterade i form av foto på varje avdelning. Samtliga pedagoger är medvetna om och har extra uppsyn över dessa platser.
- Barnen delas upp i mindre grupper, för att kunna göra sin röst hörd och för att få de individuella intressena tillgodosedda.
- Vi diskuterar, reflekterar och pratar, tillsammans med barnen, om olika lösningar i uppkomna konfliktsituationer, kränkningar, diskrimineringar.

- Vi använder oss av t.ex. ”talsten”, så att alla får göra sin röst hörd.
- Vi genomför rollspel över olika konfliktsituationer. Efter detta diskuteras händelsen och olika lösningar.
- Pedagogerna är ständigt närvarande och lyhörda.
- Vi väcker intresset och nyfikenhet för andra kulturer bland annat genom temaveckor där vi fokuserar på några av barnens hemspråksländer.
- Vi genomför olika former av demokratiska val/omröstningar.
- Vi tar medvetet del av det kulturutbud som berör värdegrundsarbetet.
- Vi gör föräldrarna medvetna om vår värdegrund och vårt arbete med att motverka kränkande behandling.
- Vi utgår från barnens intressen när vi inreder våra lokaler och köper in material.
- Vi pratar om olika känslor, med hjälp av relevant material såsom känslkort, tillsammans med barnen.
- Vi diskuterar och reflekterar över olika funktionshinder tillsammans med barnen.
- Barnen uppmanas att kontakta någon vuxen om någon konfliktsituation uppstår.
- Vid dokumenterade upprepade kränkningar utarbetas en handlingsplan.

3.1.1 Inflytande och delaktighet

Fokus detta läsår läggs vid att barnens tankar, idéer och intressen i den pedagogiska planeringen och dokumentera detta. Föräldrarna ges inflytande och möjlighet att påverka verksamheten genom exempelvis föräldramöten, föräldraenkät och utvecklingssamtal. Förslagslådor och medverkan i verksamhetsråd är också exempel på tillfällen då föräldrar ges möjlighet till inflytande.

Barnen ges möjlighet till att själv välja aktiviteter, efter sina individuella intressen, under större delen av dagen. All planerad verksamhet tar utgångspunkt i barnens intresse. Vi kommer under läsåret att arbeta fram frågeställningar som barn utifrån ålder och föräldrar besvarar inför utvecklingssamtal.

3.1.2 Demokratiska processer och jämställt bemötande

Vi arbetar också med att öka barnens medvetenhet om demokratiska processer. Barnen får diskutera, välja och fatta beslut om till exempel tema, bokval, aktiviteter och miljöförändringar. Pedagogerna ökar sin medvetenhet om möjligheter och brister i

verksamheten genom t.ex. fortbildningar såsom "Jämställt bemötande i förskolan" samt genom återkommande kartläggningar och diskussioner i arbetslagen och tillsammans med barnen. Utifrån dessa diskussioner utvecklas det pågående arbetet.

3.1.3 Mångkulturell medvetenhet

Förskolan arbetar med att elevernas medvetenhet kring vårt mångkulturella samhälle ska öka. Vi sjunger sånger, lyssnar på sagor och spelar spel på olika språk/barnens modersmål. Böcker på andra modersmål än svenska har köpts in och finns tillgängligt på alla avdelningar. Utöver det genomför vi mat-veckor där vi kopplar samman måltiden med kartor i olika former och vidare har vi diskussioner och lekar där vi lyfter olika kulturer.

3.2 Åtgärdande arbete

Förskolan gör en kartläggning av miljön varje höst. Personalen genomför observationer och diskussioner i arbetslagen och tillsammans med barnen, där de lyfter vilka riskzoner det finns i den fysiska miljön. Utifrån denna kartläggning uppdaterar förskolan följande åtgärder:

- Alla pedagoger ska vara medvetna om förskolans riskzoner och minst en pedagog ska vistas vid varje riskzon.
- Pedagogerna ska solidariskt använda sig av gemensamt fattade regler och tillvägagångssätt. Dessa ska kontinuerligt uppdateras och färdigställas, samt finnas i en pärm på varje avdelning. I denna pärm finns även foto på de fysiska riskzonerna. Denna pärm ska samtliga vikarier ta del av.
- Handlingsplaner för olika former av kränkande behandling finns också i denna pärm.
- Barnen ska använda sig av ovan nämnda foto, när man diskuterar i vilka miljöer en kan känna sig otrygg i.
- I vårt värdegrundsarbete använder vi oss kontinuerligt av Barnkonventionens "kompisböcker"
- Förskolans personal uppmuntrar barnen att berätta för dem om något som inte känns bra har inträffat.

3.3 Framtidsvisioner

- Förskolan kommer i sitt värdegrundsarbete, tillsammans med trygghetsteamet, använda sig av utvalda delar av materialet "Bygg din grupp trygg".

- Förskolan kommer att introducera och utveckla arbetet med materialet "Stopp min kropp" för de barn som är 3-5år.
- Förskolan kommer introducera "Liten och trygg" i sitt värdegrundsarbete.
- Pedagogerna ska föra gemensamma diskussioner och lyfta konkreta situationer för att besluta hur det förebyggande arbetet ska utvecklas.
- Att kontinuerligt titta på barngrupperna utifrån en given mall med frågeställningar. För att se konstellationer, talutrymme och status i grupperna.

4. Skolan

4.1 Främjande och förebyggande arbete

För att förebygga all form av kränkande behandling/diskriminering/trakasserier arbetar skolans personal målmedvetet genom:

- Att vara goda förebilder, exempelvis genom att använda ett vårdat språk, alltid komma i tid till lektionerna, hålla ordning omkring sig, ta ansvar för att det är god stämning på skolan, hjälpa elever med konflikthantering och vara rädd om skolans och sina egna saker. Vidare ska skolans gemensamma regler följas.
- Att dagligen bekräfta varje enskild elev. Detta kan göras exempelvis genom att ta i hand, ha ögonkontakt och hälsa eleverna välkomna när de kommer till klassrummet.
- Att ha tätt samarbete lärare emellan, genom dagliga morgonmöten (F-6) och arbetslagsträffar minst en gång i veckan.
- Att i början av varje läsår synliggöra denna plan för såväl skolans personal, elever som föräldrar.
- Att skolans personal alltid finns tillgängliga under elevernas raster genom ett planerat rastvaktsschema.
- Att arbeta aktivt med konfliktlösning genom att personalen hjälper eleverna att lösa konflikter och diskutera olika dilemman tillsammans med dem.
- Att medvetet arbeta för att ge alla elever lika stort inflytande över verksamheten och lika stort utrymme. Detta genom att sträva efter att ha en jämn könsfördelning i skolans olika råd och att arbeta mot ett tillåtande åsiktsklimat i klassrummet.
- Att ha kontinuerliga diskussioner med eleverna vid t.ex. klassråd och mentorstid där de kan påverka sin skolsituation.
- Att ha en god föräldrakontakt med minst ett utvecklingssamtal per termin.
- Följa Ängdalas handlingsplan vid kännedom om incidenter samt att följa rutiner kring att skriva incidentrapport.

4.1.1 Elevhälsoteam

På Ängdala grundskola finns ett elevhälsoteam (EHT) bestående av flera olika professioner. Vi som ingår i skolans elevhälsoteam är:

Jenny Mauno (skolkurator) - arbetar heltid

Annika Bramsved-Jönsson (skolsköterska) - ledig onsdagar

Anna Aspelund (specialpedagog) - arbetar heltid

Alex Nikolaidis (specialpedagog) - arbetar heltid

Henrik Nillund (specialpedagog) - arbetar heltid

Åsa Åbjörnsson (skolpsykolog) - arbetar enbart onsdagar

Robert Rydén (rektor) - arbetar heltid

Paul Holm (biträdande rektor) - arbetar heltid

Lärandet ska vara fyllt av lust och glädje och för att varje enskild elev ska kunna prestera utifrån sin bästa förmåga krävs det att de mår bra. Skolan har ett uppdrag att arbeta med elevers lärande men även med deras hälsa. I enlighet med forskning så vet vi att den psykiska hälsan är betydelsefull för elevers skolprestation och elevhälsoteamet samverkar för att ge våra elever bästa möjliga skolgång.

Vi träffas i olika konstellationer veckovis och alla tillsammans varannan vecka för att diskutera de olika ärenden eller frågor där våra kompetenser tillsammans kan hitta fungerande lösningar. Vår mötestid är torsdagar 14.00-16.00. De arbetsuppgifter vi har är såväl hälsofrämjande och förebyggande som åtgärdande. Vi lutar oss mot ett salutogent synsätt, vilket innebär att målet är att se vad som fungerar och att stärka det istället för att hitta fel och brister. Vi fungerar som ett bollplank för övrig personal, deltar på arbetslagsmötena och är en aktiv del av skolledning.

4.1.2 Trygghetsteam (THT)

Ängdala har ett Trygghetsteam som har det övergripande ansvaret för planerandet av Ängdala Skolors likabehandlingsarbete. Trygghetsteamet innehåller representation från alla olika verksamheter inom Ängdala Skolor. Under pågående läsår träffas Trygghetsteamet en gång per månad.

När det gäller Trygghetsteamets uppgifter handlar det både om problemlösande och förebyggande sådana. Vid den förstnämnda typen kan de till exempel blivit inkopplade via lärare, föräldrar eller elever. De specifika insatserna skiljer sig från fall till fall. Exempel på förebyggande insatser är kompissamtal, Trivselsrådet och gruppstärkande samtal i olika konstellationer. Berörd mentor deltar aktivt i ärenden kopplade till sina respektive mentorselever.

Trygghetsteamets medlemmar läsåret 2019/2020

Jenny Mauno, skolkurator

Annika Bramsved Jönsson, skolsköterska

Mats Mårtensson, fritidspedagog

Ing-Britt Strand, förskollärare

Sofia Wallin, lärare åk F-3

Bodil Wernquist, lärare åk 4-6

Petra Popper, lärare åk 7-9

Ansvarområde

- Besluta om kommande läsårs likabehandlingsinsatser. Gruppens representanter ansvarar för att redogöra för kommande läsårs arbete för verksamhetens arbetslag.
- Sammanställa och följa upp Ängdals årshjul för likabehandlingsarbete.
- En gång per månad, i respektive arbetslag, redogöra för pågående arbete.
- Ansvara för en trygghetsvandring med representanter från Trivselsrådet samt med elevrepresentanter från Fritidsrådet.
- Utvärdera berörda delar av vårterminens trivselenkät.
- Utvärdera föregående läsårs likabehandlingsarbete.
- Revidera dokumentet "Likabehandling på Ängdala", vilket innefattar vår plan mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier för förskola, skola och fritidshem.
- Vara behjälplig med kunskap om och stöd i utförandet av likabehandlingsarbetet, mot både personal och elever/barn.
- Utvärdera Trygghetsteamets arbete.

4.1.3 Fadderverksamhet

Vi arbetar med så kallade faddergrupper i årskurs F-3. I varje grupp ingår två elever från varje årskull. Alla grupper har en vuxen kopplad till sig, som ansvarar för gruppen och dess gemensamma aktiviteter. Grupperna används exempelvis under tema- och friluftsdagar. Vi har valt att omstrukturera skolans fadderverksamhet på detta vis för att på ett tydligt sätt motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna ålder och funktionsnedsättning. Tidigare var det upplagt som så att en äldre elev (fadder) träffade en yngre elev (fadderbarn), vilket ledde till att ansvaret kopplades till ålder. Det blev tydligt att det var problematiskt, då en högre ålder på en elev inte alltid är kopplat till elevens förutsättningar och förmåga. Med det nya systemet hoppas vi att komma bort från detta.

4.1.4 Trivselsråd

Från åk 5 till åk 9 har vi Trivselsråd. Två elever per klass väljs ut av klasskamraterna och har uppdraget under ett år. Dessa representanter är sedan elevernas språkrör till Trygghetsteamet (vilken då representeras av skolsköterska och kurator) som har möte med Trivselsrådet en gång i månaden. Trygghetsteamet, genom skolsköterska och kurator, får då ta del av representanternas iakttagelser från klassen och hur stämningen är på

skolan i stort. Fokus läggs till stor del på vad som är positivt och bra och exempelvis hur klasser kan dra lärdom av varandra. Om sådant som kräver insats kommer upp är det Trygghetsteamet som ansvarar för att nödvändiga åtgärder genomförs. Alla elever på skolan kan när som helst vid upplevt behov ta kontakt med någon i Trygghetsteamet.

4.1.5 Ängdala Online

Ängdala Online är ett arbete som drivs av Jenny Mauno, Ängdalas kurator, och Susanne Bergquist, Ängdalas bibliotekarie. Arbetet är i ständig utveckling och innefattar diverse insatser i olika årskurser, som beskrivs i en separat handlingsplan. Syftet med Ängdala Online är att öka kommunikationen om och på internet mellan vuxna och elever samt att ge eleverna bästa möjliga förutsättningar för en trygg tillvaro på nätet. Syftet är dessutom att väcka barnens medvetenhet kring vad internet är och innebär. Vidare handlar det om att öka elevernas kunskap och bjuda in till diskussioner om integritet, gränssättning och relationer via internet. Som en del i arbetet ordnas även föräldraträffar varje läsår där "Unga & Internet" diskuteras. Syftet är att utbilda och stötta föräldrar i deras förståelse och tänkesätt gällande barnens internetanvändande.

4.1.6 Trivselenkät

Varje vårtermin genomför skolans elever en Trivselenkät i åk 1-9. Eleverna har där möjlighet att svara på frågor om såväl skolans fysiska och psykosociala miljö, som deras nätmiljö. Resultaten från enkäten analyseras av Trygghetsteamet och/eller Elevhälsoteamet som sedan redovisar mönster och lyfter valda delar till diskussion med all berörd personal. Dessutom presenteras åtgärdsförslag för skolläningen.

4.1.7 Sociogram

Mentorerna ansvarar för att eleverna fyller i sociogram i oktober och april varje läsår. Vidare sammanställer mentorerna sociogrammet och tar hänsyn till resultat vid gruppindelningar m.m. Om det framkommer något som väcker oro för en elevs sociala mående ska Elevhälsan informeras.

4.1.8 Psykosociala kartläggningssamtal åk 7 & 9

Alla elever i åk 7 och 9 kallas till enskilda samtal hos skolans kurator. Dessa samtal är en del i elevhälsans främjande och förebyggande arbete och de genomförs varje läsår. Syftet med psykosocial kartläggning är att kuratorn ska få en tydligare bild av hur eleverna mår och har det på skolan. Dessutom ges möjlighet för kurator och elever att lära känna varandra bättre och eleverna får uppleva hur det kan vara att prata med en kurator. Utifrån den psykosociala kartläggningen kan det sedan erbjudas någon form av ytterligare stöd eller hjälp om det upplevs finnas behov av det. Eleverna bjuds in och får en tid på ca 20 minuter. Berörda lärare informeras. Samtalen är inte obligatoriska utan en möjlighet för de

som väljer att delta.

4.1.9 Hälsosamtal åk F, 4 och 8

Obligatoriska hälsosamtal genomförs av skolsköterska i F-klass, åk 4 och åk 8. Genomgång av elevens fysiska och psykiska hälsa.

4.1.10 Pubertetssamtal åk 6

I enlighet med skolhälsovårdens riktlinjer genomförs pubertetssamtal, av skolsköterska, med elever i åk 6.

4.1.11 Sex, relations & samlevnadsundervisning åk 4-6

I årskurs 4-6 genomförs Sex, relations & samlevnadsundervisning där lärare, skolsköterska och skolkurator samarbetar kring upplägg och genomförande. Stor vikt läggs på normkritiskt tänkande och på att skapa medvetenhet hos eleverna när det gäller normer kring kön, könsöverskridande identitet eller uttryck samt sexuell läggning. På så vis hoppas vi kunna motverka diskriminering och/eller trakasserier utifrån dessa diskrimineringsgrunder.

4.1.12 Dyslexiambassadörer

Skolans specialpedagoger driver tillsammans med två elever med dyslexi ett arbete som handlar om att synliggöra dyslexi och öka kunskapen om vad det är och innebär. Skolans dyslexiambassadörer är en tjej och en kille som själva har diagnosen. Dessa ambassadörer går sedan ut till yngre elever för att berätta och upplysa dem om dyslexi och vilka hjälpmedel de använder. Förhoppningen är att detta leder till ökad kunskap och förståelse för hur det är att ha dyslexi, att personal och elever får insikt i vilket stöd eleven med dyslexi har rätt till och förhoppningen är även att normalisera denna funktionsnedsättning. Skolans dyslexiambassadörer bidrar på så vis till att aktivt motverka diskriminering utifrån just diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning. I samband med besök i klasserna går information om dyslexi och om skolans dyslexiambassadörer ut till vårdnadshavare i de klasser som får besök. Detta för att sprida kunskap och uppmuntra till diskussion om olikheter och normalisera diagnosen. Arbetet finns tillgängligt på hemsidan dyslexiambassadorerna.se.

4.1.13 Tillgängliga lärmiljöer

För att främja en god studiemiljö och att förebygga diskriminering utifrån funktionsnedsättning arbetar elevhälsan med att skapa tillgängliga lärmiljöer. Detta görs exempelvis genom återkommande fortbildning för skolans personal för att säkerställa kompetensen gällande olika typer av funktionsnedsättningar eller andra hinder som kan påverka elevens kunskapsutveckling. Skolan har också stor tillgång till alternativa läromedel exempelvis i form av appen Inläsningstjänst och det finns rutiner för att

säkerställa att alla elever i behov av alternativa verktyg får det tillgodosett. För att stärka den akademiska självbilden hos de yngre eleverna arbetar vi aktivt med att tidigt kompensera vid svårigheter med avkodning. Vi arbetar aktivt med att förbättra lärmiljön genom specialpedagogiska insatser i klassrummen. Det finns rutiner för kartläggning av läs- och skrivutveckling och hur identifierade behov åtgärdas. Vid bedömningar finns det rutiner för att hänsyn ska tas till elevens förutsättningar. Vi har utarbetade rutiner för hur överlämning och uppföljning ska gå till när våra elever byter stadiet och/eller lärare. Skolan har en gemensam lärplattform, InfoMentor, där lärarna skapar tydliga riktlinjer och struktur i skolarbetet för elever och vårdnadshavare.

4.1.14 Implementering av anpassningar

Vi har rutiner för hur alla elevers anpassningar ska utvärderas. Eleven gör detta med sin mentor med 8-10 veckors mellanrum och vårdnadshavarna informeras via InfoMentor. Detta säkerställer att elevens anpassningar följer elevens utveckling och de krav eleven möter. En gång per termin stämmer ansvarig för elevhälsan och rektor av med respektive mentor hur arbetet med elevernas anpassningar fungerar under en så kallad Mitterminskonferens. Dessa rutiner fungerar som en aktiv åtgärd för att motverka diskriminering utifrån funktionsnedsättning.

4.1.15 Undervisningens organisering

På Ängdala organiserar vi undervisningen på sådant sätt att vi aktivt ämnar motverka diskriminering. Exempel på hur detta görs och utifrån vilken diskrimineringsgrund:

- När det kommer till fördelning av ordet i klassrummet använder lärarna i F-6 slumpgenerator och "glasspinnar" med namn för att säkerställa att talutrymmet i klassrummet inte påverkas av vilket *kön* eleven har.
- När det gäller undervisningen i svenskämnet i åk 5-9 väljs litteratur ut med diskrimineringsgrunderna i åtanke för att eleverna ska utveckla kunskap för människor i olika situationer. I årskurs 5 läser eleverna t.ex. Anne Franck och diskuterar i samband med detta svårigheter som kan vara kopplade till diskrimineringsgrunderna *religion* och *etnicitet*.
- Inom idrottsundervisningen talar vi om ledare och följare när det kommer till dans och låter eleverna dansa ihop med den partner de vill, oavsett *kön*.
- I samhällskunskapsundervisningen åk 7-9 hålls diskussioner om stereotypa bilder/fördomar i vårt samhälle och hur dessa påverkas oss och reproduceras. Vi lär eleverna att ha ett kritiskt tänkande när det gäller detta.
- Under åk 7-9 genomförs ett tematiskt ämnesövergripande arbete på temat Identitet där där alla diskrimineringsgrunder aktualiseras och diskuteras i förhållande till ämnet.

- Under läsåret har vi i kollegiet arbetat fram en gemensam lektionsstruktur, Ängdala-modellen för att öka studieron. Tanken är även att eleverna ska känna igen sig och veta vad som förväntas av dem oavsett vilken lärare de har. Modellen hittar ni på den gemensamma servern i mappen - PERSONALHANDBOK - bokstav "Ä".

4.1.16 Elevhälsan besöker arbetslagen

Under läsåret kommer representant från elevhälsan besöka samtliga arbetslag en gång i månaden för att främja samarbete mellan elevhälsa och arbetslagen samt ges möjlighet bidra med sin kompetens i diskussioner.

4.1.17 Mitterminskonferens

I oktober och mars genomför mitterminskonferanser där elevhälsoteam och rektor bjuder in alla mentorer. Under konferenserna diskuteras elevernas anpassningar, progression, förändring i utveckling, mående och utveckling i relation till målen i läroplanen.

4.1.18 Skolregler med konsekvenstrappa

Under läsåret har vi tillsammans med elevrådet arbetat fram skolregler med information om konsekvenstrappan. Rutinen hittar ni på den gemensamma servern i mappen - PERSONALHANDBOK - bokstav "S".

4.1.19 Mobilpolicy

Under läsåret har vi tillsammans med elevrådet arbetat fram en mobilpolicy. Rutinen hittar ni på den gemensamma servern i mappen - PERSONALHANDBOK - bokstav "M".

4.2 Åtgärdande arbete

Trygghetsteamet har under förra läsårets arbete med te.x. sammanställning och analys av incidentrapporterna, information från skolans olika råd, diskussioner i arbetslagen och resultat av trivselenkät kommit fram till att det vi bör fokusera på när det gäller skolans likabehandlingsarbete är grundläggande värdegrundsarbete, trygghet och trivsel.

Under läsåret 2019/2020 kommer följande material användas i detta arbete:

Åk F-3: Arbetar med materialet "Bygg din grupp trygg".

Åk 4-7: Arbetar med materialet "Bygg din grupp trygg".

Åk 8&9: Arbetar med materialet "10 lektioner om tolerans".

Trygghetsteamet kommer under uppstartsveckan i aug 2018 att presentera dessa material för kollegorna och även låta dem testa på ett par övningar för att få en känsla för dem. Sedan är det respektive mentor som ansvarar för genomförandet av arbetet i sin klass under läsåret.

4.3 Framtidsvisioner

- När det gäller diskrimineringsgrunden *funktionsnedsättning* har vi idag till exempel arbetet med våra Dyslexiambassadörer. Vi har en vision om att på sikt kunna starta upp ett liknande arbete gällande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, så kallade NPF-ambassadörer.
- Åk F-3 har planer på att utveckla möjligheterna för under vilka former Faddergrupperna träffas. Målet är att de ska träffas oftare och utifrån en given struktur.
- Vi önskar att det regelbundet på alla arbetslagsmöten ska finnas tillfälle för arbetslagets representant i Trygghetsteamet att lyfta aktuella frågeställningar och eller diskussionsämnen. Målet är att arbetslagen och Trygghetsteamet ska ha en tydligare samverkan.
- När det gäller tillsättning av representanter till Trivselrådet har vi en vision om att göra det på ett nytt sätt, som förhoppningsvis kan leda till att elevgruppen blir mer heterogen.
- Vi har en vision om att utveckla vårt arbete med analysen av Trivselenkäten så att eleverna blir mer delaktiga. På så vis kan vi bättre förstå vad som ligger bakom elevernas svar och hur de anser att vi kan gå till väga för att förbättra upplevda brister. Förslagsvis skulle personal från EHT kunna träffa elever från respektive årskurs för att diskutera resultaten med förhoppning om att få en djupare analys.
- Utveckla Ängdala online till att även lyfta det som finns i Backa-materialet om sexuella trakasserier på nätet. Vi har för avsikt att också få in hur man får till ett hållbart skolliv med aspekter som studieteknik, hälsa, sömn, skärmtid och stresshantering i Ängdala online under detta läsår.

5. Fritidshemmet

5.1 Främjande och förebyggande arbete

För att förebygga all form av kränkande behandling arbetar fritidshemmets personal målmedvetet genom:

- Att vara goda förebilder, exempelvis genom att använda ett vårdat språk, hålla ordning omkring sig, ta ansvar för att det är god stämning på skolan, hjälpa elever med konflikthantering och vara försiktig med sina saker.
- Att dagligen bekräfta varje enskild elev. Detta görs bland annat mellan övergång skola/ fritids och i det vardagliga arbetet.
- Att ha tätt samarbete pedagoger emellan genom att "tala samma språk". Vid skolans slut då överlämning sker av barnen till fritidshemmets personal ges information om eventuella händelser som kan ha betydelse för eftermiddagsverksamheten.
- Att arbeta med åldersblandade grupper under gemensamma utedagar, lovaktiviteter och i den dagliga verksamheten.
- Att arbeta aktivt med konfliktlösning, pedagoger hjälper elever att lösa konflikter och hitta egna verktyg att lösa olika problem.
- Att medvetet arbeta för att ge alla elever, oavsett könsidentitet, lika stort inflytande över verksamheten och lika stort talutrymme.
- Att ha kontinuerliga diskussioner med eleverna i åldershomogena samt åldersblandade grupper där de kan påverka sin fritidshemsvistelse. Detta sker vid samling och fritidsråd.
- Att skapa en kreativ och inspirerande miljö för både elever och vuxna.
- Att ha en god föräldrakontakt eftersträvas genom tydlig information via InfoMentor (veckoplan) och daglig korridorsskontakt. Fritids bjuder in föräldrar till verksamheten genom b.l.a. Drop-in fika och fritidshemmets dag.
- EHT träffar fritidspersonalen vid behov för att informera och/eller handleda om elever och deras behov av anpassningar i verksamheten.

5.2 Åtgärdande arbete

En kartläggning av fritidshemmets miljö genomfördes under våren 2019. Utifrån kartläggningen har fritidshemmet infört följande åtgärder:

- Personal finns tillgänglig vid dokumenterade riskzoner
- Pedagogerna ska alltid finnas närvarande såväl ute som inne.
- Fritidshemmets pedagoger ska använda sig av gemensamt fattade regler och tillvägagångssätt (se fritidshemmets rutindokument).
- Fritidshemmets pedagoger uppmuntrar barnen att våga på säga till någon vuxen när de behöver hjälp att lösa konflikter och andra vardagliga situationer.
- Vi eftersträvar att samma fritidspersonal följer barnen under skoldagen som på fritids.
- Alla pedagoger ska arbeta med förebyggande åtgärder och värderingsövningar som syftar till att skapa respekt och förståelse för varandra.

- Fritids har en representant i Trygghetsteamet i form av Mats Mårtensson. Genom detta är fritids inkluderat i skolans likabehandlingsarbete.
- Fritids har tillsatt en grupp som arbetar med social kartläggning, så som sociogram och underlag till trivselenkäten.

5.3 Framtidsvisioner

- Vi vill skapa ett fritidshem där eleverna känner sig trygga och erbjuds ett lustfyllt lärande. Eleverna ska kunna gå till vilken pedagog som helst och känna att dom får hjälp och blir sedda. Pedagogerna ska hjälpa eleverna att utvecklas socialt genom att vara närvarande och stöttande vid olika sociala utmaningar.
- Fritidspersonalen önskar fortsatt höja den interna kunskapsnivån om diskriminering och kränkande behandling genom olika fortbildningsinsatser. En fortbildningsinsats kan vara olika felbeskrivningar i tvärgrupper. En annan insats kan vara föreläsningar som handlar om bemötande av elever som utmanar.

6. Riktlinjer och rutiner vid incidenter

6.1 Handlingsplan vid incidenter mellan elever

- Den personal som blir vittne till/får kännedom om en kränkande handling (kränkning såväl som trakasserier) ingriper genom att avbryta denna och prata med de inblandade omgående. Här påbörjas arbetet med dokumentering i en incidentrapport.

- Informationen lämnas, beroende på kränkningens art, antingen till mentor, Trygghetsteamet eller rektor som kallar berörda parter till samtal omgående. Det är viktigt att vara uppmärksam på om en kränkning är en enstaka händelse eller om den är en del av systematiska och återkommande kränkningar.
- Nödvändiga åtgärder/insatser planeras.
- Det är rektor som ansvarar för bedömningen om den kränkande handlingen ska anmälas till andra myndigheter eller ej.
- Den som genomfört samtalen med berörda parter kontaktar och informerar de inblandade elevernas vårdnadshavare så snart det är möjligt.
- Uppföljning sker med det intervall som anses nödvändigt men senast inom en vecka, då eleverna kallas till uppföljningssamtal. Har inte kränkningarna upphört kontaktas berörda elevernas vårdnadshavare på nytt av mentor alt. Trygghetsteamet. I vissa akuta lägen kan det enligt Skollagen bli nödvändigt att sära på vissa elever genom att placera dem i olika grupper.
- Vid behov kallas de inblandade eleverna med vårdnadshavare av rektor, mentor eller Trygghetsteamet till ett möte.
- Inblandade elever hålls under uppsikt av den personal som har kännedom om incidenten.
- Uppföljningssamtal sker sedan åtminstone veckovis med berörda parter, vilket mentor alt. Trygghetsteamet kallar till. Dessa uppföljningssamtal fortgår till det kan konstateras att den kränkande behandlingen har upphört. Finns det behov av ytterligare åtgärder/insatser sätts de in efter hand. När den kränkande behandlingen konstateras ha upphört avslutas ärendet och samtliga berörda parter informeras om detta.
- Hela processen dokumenteras noggrant, i en incidentrapport och vid behov bifogat ytterligare material. Den mailas sedan till skolans kurator när dokumentationen är komplett.

6.2 Handlingsplan vid incidenter mellan personal/elev samt personal/personal

Om en elev/elever känner sig kränkta/trakasserade/diskriminerade av någon i personalen eller tvärt om ansvarar rektor för utredning och vidtagande av åtgärder. De vuxna i skolan som får kännedom om att en elev/elever har känt sig kränkt/trakasserad/diskriminerad av någon i personalen har en skyldighet att rapportera detta till rektor. Detta gäller också om

någon i personalen känner sig kränkt av någon av sina arbetskamrater eller en elev/elever. Följande åtgärder ska ske skyndsamt:

- Rektor ansvarar för att genomföra enskilda samtal med de inblandade. De inledande samtalen syftar till att få information om vad som har hänt.
- Nödvändiga åtgärder/insatser planeras och genomförs.
- Skriftlig varning kan vid behov lämnas till den som utfört kränkningen, rektor beslutar.
- Rektor ansvarar för uppföljningssamtal med både den som blivit kränkt och den som har utfört kränkningen senast en vecka efter de inledande samtalen. Uppföljningen fortsätter regelbundet, tills det kan konstateras att den kränkande behandlingen helt har upphört.
- Om möjligt/vid behov omplacering av den som kränker/trakasserar/diskriminerar beroende på kränkningens art.
- Vid behov kontakt med företagshälsovården, vilket rektor ansvarar för att tillhandahålla.
- Om kränkande behandlingen/trakasserier/diskrimineringen av personal inte upphör ska rektor överväga uppsägning (med beaktande av reglerna i LAS) av den som kränker/trakasserar/diskriminerar. Rektor tar kontakt/meddelar berörda fackförbund.
- Hela processen dokumenteras i en incidentrapport och vid behov bifogat ytterligare material, vilket rektor är ansvarig för.

7. Årshjul för implementering av likabehandlingsarbetet, läsåret 19/20

- Mentorerna ansvarar för att eleverna ges möjlighet att reflektera över normer och värderingar.

- Elevhälsoteamet (EHT) träffas regelbundet.
- Elevråd, Medieråd, Trivselråd, Fritidsråd och Matråd träffas en gång i månaden.
- Rektor och eller delegerad informerar om Likabehandlingsplanens innehåll för nyanställda medarbetare.
- Mentorerna informerar om Likabehandlingsplanens innehåll för elever under läsåret, här ingår trivsel- och ordningsregler.
- Verksamhetsrådet träffas en gång per termin och till dessa träffar bjuder rektor in.
- Trygghetsteamet träffas under pågående termin 1 gång/månad och håller rektor informerad om sitt arbete. Ansvarar vidare för att vid ett arbetslagsmöte per månad föra samtal kring likabehandlingsarbetet och dess pågående insatser.

Höstterminen

Augusti

- Arbetslagsledarna ansvarar för att rastvaktsschema är färdigt senast till elevernas skolstart.
- Schema och mötestider gällande klassråd, elevråd, EHT och samtliga råd för eleverna, ska vara färdiga senast till elevernas skolstart. Rektor ansvarig.
- Rektor ansvarar för att informera om Likabehandlingsplanens innehåll för alla medarbetare. Vid behov utifrån analysen av föregående läsårs resultat genomförs lämplig fortbildning kring likabehandlingsfrågor.
- Mentorerna ansvarar för att informera eleverna i de olika klasserna om läsårets likabehandlingsarbete.
- Vuxna som ska leda råden utses. Rektor ansvarar.
- Elever utses till samtliga råd av elever och lärare.

September/oktober/november

- Mentorerna ansvarar för att informera om likabehandlingsarbetet i samband med föräldramötet i september.

- Rektor informerar och diskuterar Likabehandlingsplanen med verksamhetsrådet.
- Mentorerna ansvarar för att genomföra och sammanställa sociogram i klasserna och ta hänsyn till resultatet vid gruppindelningar mm. Om det i sociogrammet framkommer något som väcker oro för en elevs sociala mående ska Elevhälsan informeras.
- Trivselenkäten genomförs i oktober månad med samtliga elever.

December

- Trygghetsteamet sammanställer incidentrapporterna och informerar ledningsgruppen om hur det ser ut.

Vårterminen

Februari/Mars/April

- Samtal gällande begreppen: kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier förs i klasserna, se punkt 1.3 i Likabehandlingsplanen för aktuella definitioner. Mentorerna ansvarar.
- Trivselenkäten genomförs i mars månad med samtliga elever.
- Varje klass får möjlighet att tillsammans med en lärare diskutera upplevda riskzoner i skolans inne- och utemiljö. Resultatet skickas till Trygghetsteamet. Mentorerna ansvarar för genomförandet.

Maj

- Representant för Trygghetsteamet tar med eleverna på trygghetsvandring och sammanställer mönster som de rapporterar till Trygghetsteamet.

- EHT diskuterar resultatet av trivselenkäten med Ledningsgruppen och Trygghetsteamet.

Juni

- Trygghetsteamet presenterar förslag för rektor om kommande läsårs prioriterade insatser, efter beslut av rektor presenteras arbetet för personalen.
- Revidering av planen görs utifrån resultaten från trivselenkäter, hälsosamtal, trygghetsvandringar, kartläggning av riskzoner och incidentrapporter. Underlag från Elevråd, verksamhetsråd, trivselråd och medarbetarnas synpunkter tas i beaktning. För att revidering genomförs ansvarar rektor.

8. Klagomålshantering

Om det finns något som du som elev eller vårdnadshavare vill att vi på Ängdala ska utreda eller om du/ni vill förmedla missnöje över något tar vi givetvis emot ditt/ert klagomål. Det kan till exempel handla om att du eller ditt barn har svårigheter i skolan, kunskapsmässigt eller socialt. När det gäller klagomålshantering uppmanar vi er att följa Skolinspektionens (2018) rekommenderade gång, vilken är som följer:

- Först och främst vänder du dig till berörd mentor eller lärare.
- Får du inte gehör på det sätt du önskar vänder du dig istället till Ängdalas rektor tillika huvudman Robert Rydén (robert.ryden@angdalaskolor.se). Robert hanterar då ärendet i ett första steg som rektor och förhoppningsvis kan det lösas på den nivån. Gäller ärendet någon form av kränkande behandling utreds det dock alltid utifrån ett huvudmannaperspektiv.
- När huvudmannen får in ett klagomål, som rör värdegrunden, påbörjas en utredning inom 24h. Den som har anmält klagomålet får sedan svar inom en vecka och detta svaret redovisar också vilka metoder som har använts under utredningen. Metoder det kan röra sig om är till exempel samtal med de inblandade, observationer i klassrum/vid övergångar/på raster och sociogram.
- Anser du att Ängdala trots detta inte lever upp till reglerna för den pedagogiska verksamheten eller omsorgen kan du anmäla till Skolinspektionen.

Viktigt: Till Skolinspektionen kan du bara anmäla förskolor som drivs av en kommun. Fristående förskolor, som Ängdala, ska du anmäla till den kommun som de ligger i. I vårt fall Vellinge kommun. Om ett barn blivit mobbat eller kränkt i förskolan kan du dock alltid anmäla det till Skolinspektionen och BEO, även om det hänt på en fristående förskola.

9. Källor

Diskrimineringsombudsmannen 2012

Diskrimineringsombudsmannen 2017:

<http://www.do.se/om-diskriminering/diskrimineringsforbud-inom-olika-omraden/diskriminering-inom-utbildningsområdet/>

<http://www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar/>

Skollagen: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Skolinspektionen 2018: <https://www.skolinspektionen.se/sv/Anmalningar/>